

Pénzügyi ismeretek értelmi fogyatékos személyek számára

Készítette: Effenpergel Veronika és Tóth Petra
Elérhetőség: 0670 7738938

Budapest, 2014. április

Cél: Pénzügyi ismeretek átadása értelmi fogyatékos személyeknek, vagyis a pénz értékének megismerése, magabiztos pénzügyi döntések minél önállóbb meghozatala.

Miért van erre szükség?

Az értelmi fogyatékos emberek számára komoly nehézséget okoz a boldogulás a hétköznapi pénzügyi helyzetekkel: mint például a bevásárlás. Ennek oka, hogy a matematikai műveletek (összeadás, kivonás...) számukra nehéz feladat, emiatt pedig a pénz értékének megértése is. Bár nehéz, de nekik is szükségük van ezekre az ismeretekre, hiszen ők is dolgoznak, vagy kapnak más rendszeres jövedelmeket, vannak bevételeik, és kiadásai, és fontos, hogy ezekkel lehetőségeikhez mérten minél inkább tisztában legyenek.

Várható eredmény: A fejlesztésben részesülő személyek pénz érték fogalma reálisabb irányba toródik el, képesek lesznek megérteni saját bevételeiknek és kiadásainak menetét, és önállóan felhasználni költőpénzüket.

Foglalkozások menete:

0. Foglalkozás

Előzetesen már megtárgyalásra kellene kerülnie a **személyes bevételek és kiadások menetének**. A résztvevő tisztában van ezzel, kapott róla egy átfogó képet.

Menete: Szánjunk rá egy alkalmat, hogy a **résztvevők átnézhessék bevételeik és kiadásaik összegzését**. Nyomatatva mindenki hozzon magával erről egy kimutatást. Beszéljük meg **honnan vannak bevételeink, azt milyen joron kapjuk. Mennyi a kiadásunk, és az pontosan mire megy el** (pl.: lakbér:80.000Ft, de ebbe mi tartozik bele? A víz a gáz az internet nem ingyen van, mi fizetünk érte!)

Kinek van rendszeres költőpénze? Mit kezd vele?

Ha nincs miért nincs? Nem marad?

1. alkalom - Beszélgetés a pénzről

Foglalkozás célja: elvont, absztrakt fogalmak tisztázása

Témák:

Mit tudunk a pénzről? Mi az, mi határozza meg az értékét?
Mit jelent a gazdagság/szegénység fogalma? Mi a különbség közöttük?

Szedjük össze a pénzzel kapcsolatos szólásokat, és beszéljünk róluk:

A pénz nem boldogít.

A lelki gazdagság a fontos.

A pénz hatalom.

Ki korán kel aranyat lel.

Kinek mi jut még eszébe?

Gyakorlat:

Ismerkedjünk a pénzzel!

Van olyan kliens, aki szinte sose szokott pénzt kezelni, emiatt elsőként vizsgáljunk meg közelebbről néhány bankjegyet. Mit kell tudni róla? Mitől valódi a bankjegy? Miért értékesebb az egyik a másiknál, mikor mindkettő csak egy papírdarab? (közös megállapodás alapján)

Tegyünk növekvő sorrendbe különböző értékű pénznemeket, ha szükséges ismételjük meg csökkenő sorrenddel is. (valódi vagy valóság-hű játékpenzzel)

Különböző árucikkek képeit értékük alapján tegyük sorrendbe, rendeljük hozzájuk reális összegeket (határozzuk meg közösen az árat)

Javaslat: Ha alkalmunk van rá, mutassuk be, hogy egy összegért különböző árucikkeket hogyan tudunk összevásárolni. Pl: 500Ft-ért vehetünk egy csokit és egy üdítőt, vagy egy rágót és egy újságot, de akkor csokit már nem. Nem vehetünk érte napszemüveget.

Ezután **kereskedjünk egymás között papírpénzzel** (az árucikkek képeivel, vagy behozott tárgyakkal)

Mindenkinél van egy kiinduló összeg, van egy eladó (javasolt: csoportvezető, vagy jó képességű kliens)

A játék végén vizsgáljuk meg ki mit vásárolt? **Tényleg szüksége volt-e az adott árucikkre?** Mennyit költött el a pénzéből? Mennyit tartott meg? Miért tartotta meg? Örül-e a megvásárolt termékeknek?

Máskor hogyan vásárolunk? Mi határozza meg mit veszünk?

2. Alkalm

Új téma: **Számla, megtakarítás, hitel és kamatok**

Mi az a folyószámla, hogy képzeljük el? Hogy nézhet ki? Mi történik ott a pénzzel? Hogy jutunk hozzá? Miért jó, ha ott tartjuk?

Mi az a megtakarítás? Ki takarít meg? Mit takarítunk meg? Miért? Hová kerül az a pénz? Mi történik vele? Miért kamatozik?

Nekünk mire érdemes félretenni? Miért érdemes takarékoskodni? Van-e miből takarékoskodnunk?

Miért dolgozunk? Mit csinálunk a megkeresett pénzzel?

Mi az a hitel? Miért adja azt a pénzt nekünk a bank? Mi az a kamat? Mi a különbség a hitel kamata és a megtakarítás kamata között?

Tervezés a pénzzel:

3 boríték:

- Azonnali kiadások
- Rövidtávú kiadások
- Hosszú távú kiadások

Mi kerül ezekbe a borítékokba? Gondolunk-e előre a hosszú távú kiadásokra? Félreteszünk-e rá pénzt?

3. alkalom: bankkártya

Mit tudunk a bankokról? Mit hallottunk róluk, milyen bankok vannak?

Mi az a bankszámla? Kinek van bankszámlája, és mire lehet használni?

Van-e pénz a bankszámlánkon? Tudjuk-e hogy került oda? A bank adta, vagy valami más úton?

Ezzel a pénzzel mi történik a bankban? Miért nem jobb a párnánk alatt tartani?

Ismerkedés a bankkártyával, bankkártya igénylés szituáció eljátszása:

Bankkártya igénylés: Mi történik ilyenkor? Milyen nyomtatványok vannak? Milyen iratokat kell magunkkal vinnünk? Milyen jogaink vannak? Mit csináljunk, ha nem értünk valamit a bankban? Vagy mi történik, ha elakadunk?

Mire használjuk a bankkártyát? Mi az a bankkártya egyáltalán? Hogyan kell vigyázni a bankkártyára?

Mi az a PIN kód? Mit csinálunk vele? Kinek lehet elárulni?

Csoportos feladat: A szituációban megismert bankkártya igénylő lapot alaposan átnézni és értelmezni a csoporttal.

4. alkalom

Végezetül: A társasjáték kipróbálása

Időigény: 3 óra

Pénzzel kapcsolatos közmondások

(Effenpergel Veronika)

- Megéri a pénzét.
 - Dől hozzá a pénz.
 - Kifolyik a pénz az ujjai között.
 - Pénz áll a házhoz.
 - Se pénz, se posztó
 - Több a pénze, mint az esze.
 - Egy pénzből, ha lehetne, kettőt csinálna.
 - Ismerik, mint a rossz pénzt.
 - Megéri a pénzét.
 - A pénz tartva tenyész, költögetve vész.
 - Egy pénzből kettőt csinálni nem lehet.
 - Ha egy pénz a jövedelmed, kettőt ne költs.
 - Ki pénz nélkül vesz, hamar felakad.
 - Nehéz a pénzt megkeresni, de könnyű elkölteni.
 - Nem jó mindenkor csak a pénzre nézni.
 - Pénz beszél, kutya ugat.
 - Pénzt, paripát, fegyvert sohase bízz másra.
 - Rossz pénz nem vész el.
-
- Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát